

výsledcích. Anketa pojednávala o sociálním pojištění s hlediska lékařského. Československo zastupoval Dr. Říha. Dr. Jindřich.

Pracovní soudy v Německu. Dnem 1. ledna 1927 vstoupil v Německu v platnost zákon z 23. prosince 1926, jímž se upravuje soudnictví ve věcech pracovních. Odstraňuje se jím dřívější roztržitost v tomto oboru, kde dosud rozhodovaly jednak soudy průmyslové (Gewerbegerichte), jednak soudy obchodní (Kaufmannsgerichte), jednak rozhodčí soudy gildovní (Innungsschiedsgerichte) a konečně komora rozhodčích soudů práce. Průmyslové soudy byly zcela autonomní a podléhaly jen v Porýní ministru spravedlnosti. Ostatní průmyslové a obchodní soudy nepodléhaly ani ministerstvu spravedlnosti a rozhodčí soudy gildovní byly pak samostatně ustaveny příslušnými gildami. Předsedové těchto soudů nebyli soudci z povolání a u soudů průmyslových a obchodních byli jmenováni správou obecní a účastněnými korporacemi. Novým zákonem upravuje se soudnictví pracovní jednotně na základě nezávislých soudů třech instancí, podléhajících státní správě. Předsedy pracovních soudů první instance jmenuje ministr spravedlnosti příslušného státu z osob znalých pracovních otázek a sociálního zákonodárství. V praxi to jistě ve většině případů budou soudcové z povolání neb jiní veřejní úředníci. Přisedící jsou jmenováni na tři léta nadřízenými správními úřady po návrhu zaměstnavatelských a zaměstnaneckých organizací v obvodu soudu. Skládají přísahu do rukou předsedy. Přisedící (muži nebo ženy) musí být nejméně 25 let staří a aspoň rok na území soudu zaměstnavateli neb zaměstnanci. Jejich funkce jest čestná, mají však nárok na náhradu za ztrátu výdělku. Řízení v první instanci se koná před komorou, sestavenou z předsedy a jednoho přisedícího zaměstnavatele a jednoho zaměstnance. Má-li soud komor více, jest spravován výborem, který tvoří předseda a po třech přisedících ze zaměstnanců a zaměstnavatelů. Pracovní soudy druhé instance jsou zřízeny při státních soudech každého státu a z členů tohoto soudu znalých sociálního zákonodárství jsou jmenováni též předsedové komor. Jmenování přisedících se děje obdobně jako při soudech první instance, jenom že hranice věková je tu zvýšena na 30 let a požaduje se nad to ještě nejméně tříletá praxe u pracovního soudu. Při každém pracovním soudu druhé instance jest zřízen výbor přisedících. Říšský pracovní soud jest pak zřízen u říšského soudu a jeho komory se skládají z přisedících soudců a nesoudců. Předsedové i místopředsedové komor a soudcovští přisedící jsou jmenováni ze soudců říšského soudu. Přisedící nesoudcové jsou pak jmenováni říšským ministrem práce v dohodě s říšským ministrem spravedlnosti na dobu tří let. Musí mít aspoň 35 let a být po určitou dobu v Německu činní jako zaměstnanci nebo zaměstnavatelé. Jeden přisedící zaměstnavatel a jeden zaměstnanec při každé komoře práce říšského soudu musí se účastnit těch usnesení tohoto soudu, jež se vztahují k otázkám zákonodárství práce. Tito přisedící se považují za členy říšského soudu. — Do kompetence takto organizovaných pracovních soudů spadají všechny spory mezi zaměstnanci a zaměstnavateli i organizacemi těchto obou, vznikající z podmínek zaměstnání neb učení, spory na základě kolektivních smluv, též spory o existenci či neexistenci těchto smluv. Vyjmuty jsou spory, při nichž jde o vynález dělníka, a některé spory s ohledem na ustanovení obchodního zákoníka. Všechny spory počínají se projednávat v první instanci; převyšuje-li hodnota sporu 300 marek, je možné odvolání k druhé instanci a v některých případech i k říšskému soudu. Řízení provádí se před pracovními soudy podobně jako před obecními soudy civilními. Zastoupení advokáty není dovoleno před pracovními soudy první instance, dovoleno však v instanci druhé a před soudem říšským. V první a druhé instanci mohou však být na místě advokátů činní zástupci příslušných zaměstnaneckých neb zaměstnavatelských organizací. K. Gerlich.

Mezinárodní sbírka judikatury v otázkách pracovních. K dosavadní Sbírce zákonů (Série législative), v níž uveřejňuje Mezinár. úřad práce texty neb překlady zákonů a nařízení, týkajících se otázek

pracovních, přistoupila v poslední době nová sbírka velmi vhodně ji doplňující: *Recueil international de jurisprudence du travail*. Právě vydaný první svazek této sbírky obsahuje nejdůležitější rozhodnutí zásadních otázek v oboru pracovního práva, pokud mohou mít vliv na zdokonalení zákonodárství práce po stránce mezinárodní, prozatím ze čtyř hlavních průmyslových států: Německa, Anglie, Francie a Itálie. Vydáváním této sbírky chce Mezinárodní úřad práce usnadnit studium cizích pracovních zákonů a přispět tak k rozvoji dělnického práva. —kg.

O peněžním trhu našem a cizím měl p. ředitel K a r á s e k v Národohospodářské společnosti 28. února t. r. zajímavou přednášku. Vedle teoretických thesů, které byly rámcem thematu, vyplnil přednášku bystrými postřehy praktickými, zejména kritikou našich poměrů peněžních a pak zajímavým srovnáním našeho trhu s cizími. Poukázal na to, že peněžní trh moderní je charakterisován úvěrovým hospodářstvím, které umožňuje hromadění kapitálu v měřítku dříve nemyslitelném, že prostředky, které takto se na peněžní trh dostávají se přeměňují na zápůjčky jednak krátkodobé, jichž úkolem jest udržeti koloběh oběžných statků, jednak dlouhodobé, které mají tvořiti kapitál neproduktivní. Jako formy dlouhodobého úvěru uvádí vedle obligací, zástavních listů, také akcie, ačkoli s hlediska právního nezakládá akcie obligačního nároku, nýbrž přímo vlastnický podíl na akci společnosti. Poměr mezi těmito dvěma skupinami nedá se určití a fluktuace peněz z jedné skupiny do druhé, přináší s sebou poruchy. U nás máme prý na př. právě takovou poruchu, která se projevuje nadbytkem peněz, a jejíž příčinou jest zanedbávání dlouhodobých zápůjček. Jinak mají fluktuace tyto různé příčiny, často je to davová psychologie, která vede k přesunům z úvěrové skupiny dlouhodobé do krátkodobé nebo naopak. Jinak nabývá fluktuace rázu mezinárodního, přenáší se ze státu do státu a vyrovnává se také vlastně až na mezinárodním peněžním trhu. Organizátory peněžního trhu jsou obchodní banky. Naším bankám vytýká prestižní vkladovou politiku, pro kterou obávají se, aby nenastal přesun ze vkladů do cenných papírů. Poukazuje, že poměr vkladů a cenných papírů je v cizině pro cenné papíry daleko příznivější, na př. v Americe bylo před válkou 30% národního majetku uloženo v cenných papírech, v Anglii 40%, ve Francii 50%, v Německu 20%. V Americe se to vysvětluje převahou akciových společností, které mají v ruce 90% výroby a vytvořily si ohromné rezervy, jimiž věnovaly $\frac{1}{3}$ až $\frac{1}{2}$ svých zisků. Úspory byly umísťovány přímo v průmyslových papírech. Banky přišly, až když průmysl byl zaveden, nejsou proto dosti organisovány a vlastně ovládá trh několik finančních magnátů (Morgan a pod.). Také peněžnictví decentralisováno. 90% vkladů je po venkově. New York nabyl své prestiže po válce ohromnou aktivitou platební bilance, která mu dovoluje umístiti ročně kapitál za 1 miliardu dolarů. Vklady financují hlavně bursovní spekulaci krátkodobými tak zv. denními penězi, jichž sazby silně kolísají. Naproti tomu anglické banky, z nichž ovládají trh vlastně Big Five, mající po ruce 80% prostředků peněžních, mají ohromnou tradici, ale podle ní omezují se jen na krátkodobé úvěry, které nesjednávají samy, nýbrž prostřednictvím správy peněz jim svěřených, které umísťují bezpečně a likvidně na brokers. Financován je světový obchod, jehož Londýn je ode dávna centrem, krátkodobým úvěrem, eskontem směnek, ale velice oblíbený je také úvěr nejkratší, t. zv. denní peníze nebo dokonce over-nights (zápůjčky od poledne do rána). Stav Anglické banky je spíše kvalitativní než kvantitativní, banky nejsou na ní závislé, nezadávají jí svých akceptů, ale respektují její názory. Vůbec čím silnější bankovníctví, tím méně se spoléhá na cedulovou banku. Také ve Francii rozhodují vlastně na peněžním trhu tři banky, které mají v rukou 80% všech vkladů. Také zde, zcela v západních tradicích, nefinancují průmysl, nýbrž věnují se jen správě svěřených peněz. Soukromý eskont je tam však málo vyvinut, poněvadž není prvotřídního materiálu. Za to tím více je oblíbeno ukládati kapitál v cenných